

Pielikums.

Reņča mājas ēkas 1925. g. 1. aprīlī:

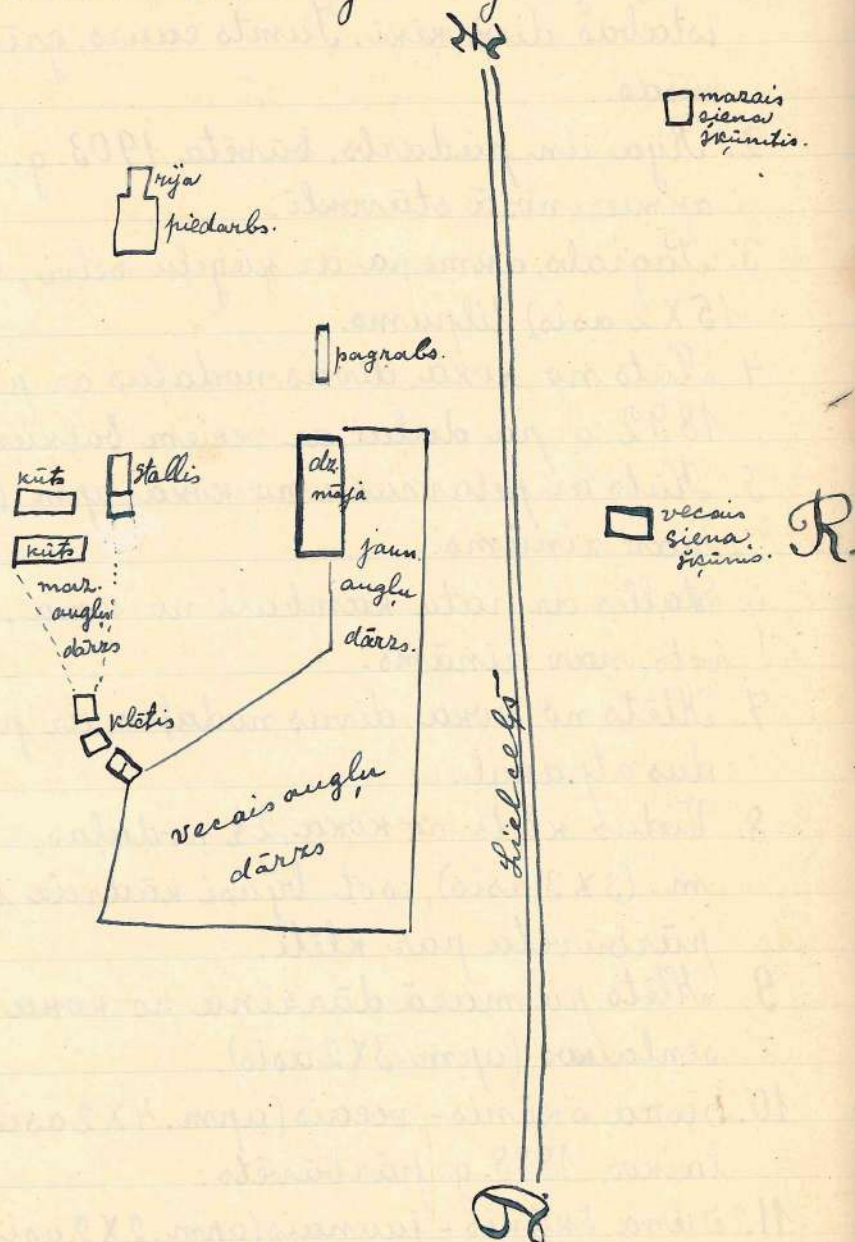
1. Dzīvojamā ēka no koka, būvēta 1902. g. (9x5 asis) četras istabas, divi ķēķi. Tumts caurs, grīdas un palodzes izpuvušas.
2. Kija un piedarbs, būvēta 1903. g. no koka, apm. (12x6 asis), apmierinošā stāvoklī.
3. Pagrabs, akmeņa ar ķieģeļu velvi, būvēts 1890. g. apm. (5x2 asis) tilpums.
4. Ēkts no koka, divas nodaļas ar piebūvi (8x3 asis) būvēta 1892. g. daļai ar veciem balkiem.
5. Ēkts ar pelaunieku no koka, apm. (6x4 asis), kad būvēta, nav zināms.
6. Stallis ar ratu kambari no koka, apm. (6x4 asis), kad būvēts, nav zināms.
7. Ēkts no koka, divas nodaļas, ar pusgēveli, būvēta sen gadus atpakaļ.
8. Vidus ēkts no koka, 2½ nodaļas, ir visvecākā ēka. Reņča m. (3x3 asis), esot bijusi kādreiz siena šķūnītis, no kura pārbūvēta par ēktu.
9. Ēkts pie mazā dārziņa no koka 1½ nodaļas, būvēta senlaikus, (apm. 3x2 asis).
10. Siena šķūnis - vecais (apm. 4x2 asis) no koka, būvēts senlaikus, 1888. g. pārbūvēts.
11. Siena šķūnis - jaunais (apm. 2x2 asis) no koka, noliegts. Atgūminētās ēkas, ja nebūtu nolaiestas, bet piekoptas, varētu uzskatīt par pietiekošām. Šādā stāvoklī viņas vairs ilgi savam uzdevumam nekalpos...

Vecais ābeļu dārzs, kura stūri atrodas lielā liepa, savu laiku pārdzīvojis. Jaunais ābeļu dārzs jau puslīdz ieaudzis. Mazais ābeļu dārzs, izņemot sevišķi kņpo un garšīgo liepas ābeli, arī savu gaitu beidzis.

Ātrāmā zeme, apm. 90 pūrv., no kurām apm. ⅓ daļa jau no tēva laikiem izrentēta svešam rentniekam (šogad par 800 rubl. pūrvietu) otrā ⅔ no mājām rentē, resp. lieto brālis Ādams, pārējā zeme vecā-

kā brāļa Karļa lietvšanā. Ēme izmantota netiek...
 Plavas - krūmiem pieaugušas. Ganībās aug jauns mežs,
 kuru labāk pieejamās vietās cirt mājas vajadzībām. -

Vak.

1898. g. 15. maijā, kad no tēva mājām izgāju pasaulē un pie robežas nogājis atskatījos atpakaļ, ieraudzīju sekošu ainu: birstošie rudzi vilņoja, treknaiss aboliņa lauks un zālainās plavas it kā aicināja mani atpakaļ, kalās birstalās taisījās un diendusu... no ganībām pašlaik staidzās mājās priekšais lopu pūlis, turumā rosīgi vien strādāja ar sēsiem xirgiem... Krāšņie augļu dārzi bij turpušies svētku droinās un ar savu saldo aromātu piepildīja visu apkārtni. - Es viegli apreibu, apgriešos un devos pretim neskaidrai nākotnei...

Tagad pēc 27 gadiem rakstu šīs rindīņas.

Ir daudz kas piedrīvots, pārdrīvots, izjusts, izbaudīts...
Parīskatu par manu skolotāja darbību skat. №1. l. 1. l. 1. l.

„25 g. amata jubileja 1898-1923.”

Mūsu ģimenes sastāvs 15. maijā 1898. g.: Tēvs, māte, brāļi
Kārlis un Jānis, māsas Līze, Liene un Kristīna drī-
voja Rēķos. Māsa Anna, apprec. 1889. g. drīvoja kā jau
arvien „Jaunsopātās”, brālis Adams, apprec. 1898. g.
drīvoja Vīlheni „Stalbās”.

Unkurpils 1. p. pamatskolā 1. aprīlī 1925. g.

Jēkabs Millers.

Rēķa mājas vēsture.

XVIII. g. simtēnas sākumā šīs rindīņu rakstītāja tēva
tēva tēva vārda Jēkabs drīvojis Braslavas
pagasta Skultes krugā („Veeskultēs”) par saimnieku.
Minētais Jēkabs bijis vīrs vēl pašos spēnā gadus un
viņa dēls Melķis - brāšs jauneklis, kuram vietējais mui-
žas īpašnieks uzlicis par pienākumu nodibināt pa-
šam savu saimniecību - celt, dibināt jaunu māju.
Kad Melķis vīleņājis lielā kunga pavēli pildīt, tad kādā
jaunā pavasara dienā pēdējais nobraucis „Veeskultēs”, pasaucis
mākošo „saimnieku” un novedis to savā droškā uz jauno dzīves
vietu - tagadējām „Rēķa” mājām. Braucot caur „Rēķa” purvu
pa iemīto tekni, zirgi - divjūgs ar drošku (pie nodegušās Rēķa
pirts) iestiguši kādā renstelē, un kāmēr kuēiers pūtējies ratus
izvilkt un pajūgu kārtībā savest, abi iekšā sēdētāji devušies
kājām uz no lielā kunga izredzēto mājas vietu. Jaunā liel-
celā malā nevisai plaša, bet krāšņo mežu vidū uz neliela uz-
kalniņa līdumā apm. 2-3 pūrv. (1 ha) bijušas apsētas ar rudsiem
Rudzu malā (pie tagadējiem ķiršiem vecā ābeļu dārzā) bijis
viens pajauns siena šķūnītis, kurš tieis nodots jaunā „saim-
nieka” rīcībā un sākumā izpildījis dzīvojamās un citu saim-
niecības ēku vietu. (Šis šķūnītis vēlākos gados pārbūvēts un šo-
brīd vēl ir tā sauktā Rēķa mājas vidusklēts.)
Atzībraukdams Barona lielskungs teicis: „Tev, saimnien, būs tva

nam celt ēko' to' rudxtūrum, un viņš taps
saunt „Renštel”, „no tā šis mājas vārds Renštel,
Rentsle, Rence un tagadējais „Rencis”.

Grūti iedomaties, ko izjuta jaunois draimcilvēks,
palikdams viens biezā mežā vidū, pārdomājot
savus nākotnes plānus...

Apmēram 60 gadus saimniekojis Melnais „Rencis” un,
ka labvēlīgā cilvēks, neatlaidīgi lūdzis lūdzums, trījis
pļavas, uzcēlis ēkas (no kurām dažas vēl šobrīd
Rencis redzams) ne vis priekš vienas vienas, bet priekš
divām saimniecībām un ierīkojis divus plašus,
priekšzīmīgus augļu dārzus. (Ši raksta autors apm.
40 g. atpauzē savā bērībā pat redzējis ap 60 lūti
slaukus, spēcīgas ābeles, daudzas ķiršus, neskaitāmus
plūmkokus un dažnedažādus ogulājus, kuri aug-
lus vēl šobrīd viņa bērni, bērni bērni baida,
pateicīgā prātā pieminēdami savu sentēvu-mi-
nētā dārza dēstītāju.)

Divas saimniecības Melnais ierīkojis tādēļ, ka viņam
bijuši divi dēli: Ēkabs un Melnais-jun. Lai glābtu
savus dēlus no iesaistīšanas 25 g. garā kara die-
nosta, vecais Melnais centies iegūt lielā kunga
kēlastību - labvēlību, caur rūpīgu kemes kop-
šanu un ēku celšanu. Kā visās lietās, tā arī
militārā jomā muižas īpašniekam bijis noticī-
šais vārds (kaldati. koreiz tikusi kerti) un viņš
varējis kermušus atvabināt no kara dienasta, pi-
ņemot tos par muižas puisiem, jeb iecelot saimnieka
godā. Tā kā Rencis bijušais no centīgā saim-
nieka Melnā ierīkotas divas saimniecības: „Kalm-
rencis” un „Lejsrencis”, tad, ar muižas īpašnieka
piekrišanu, abi minētie saimniekdēli - Ēkabs
un Melnais-jun. kā saimnieki kara dienosta zinā
būtu nodrošināti - atvabināti.

Par novēlētānu nava zināms kādēļ, bet Melnais-jun.

kritis „visuvarenā” muizas īpašnieta nevēlostībā, ticis
nodots xaldotus un aizsūtīts uz Austru- Ungarijas
fronti; tā saukta „Unguru karā,” no kurienes vairs nav
atgriezies. (Par viņa bērniem beigās) Pēc vecā Melņa
nāves Rencis par saimnieku palicis viņa vecākais
dēls Jēkabs, kurš vadījis abu māju saimniecības, cēlis
priekšzīmīgas ēkas, (tagadējo dārza klēti ar gēveli) pa-
grabu, atserišu zirgu klēti - stalli, drīvojamu ēku ar
vairāk istabām, rūpīgi kopis un paplašinājis augļu
dārzus, bijušas viņam arī vairāk desmitu bišu sai-
mes. (Tā kā airvien ticis gaidīts no kara dienasta pār-
nākam jaunākais brālis Melnis-jun., tad divas saimnie-
cības tikušas uzturētas pilnā kārtībā.) Kā priekš-
mīgs saimnieks un taisnīgs cilvēks izpildījis ilgus
gadus pagasta tiesas priekšsēdētāja uzdevumus un
airvien centies airradīt muizas īpašniekam, lai nelī-
to miesas sodus, kas tanīs laikos bija iedieniška pa-
rodība. Pēc viņa vecākā dēla - autora tēva, Kārļa
nostāstiem pagasta tiesas priekšsēdētājam izdevies
Braslavā novērst „sadalījušās” ķemnieku drīšanu
caur „stroju”, jo kad bijusi tā saukta „Siltās” komē-
diešana, tad vairāk vietās, arī Braslavā, ticis izsaukt
kara spēks, kuram vajadzējis nemierniekus „apklusināt.”
„Dumpinieki” tikuši pēc bargo rungu ieskaņiem un „tai-
snīga” sprieduma uzsieti uz šim nolūkam pagata-
votiem ratiem un tā pēc „vajadribas” slūkti caur xal-
dotu rožu - cūpu, un tā nelaimīgais „noxiēniens”
no abām pusēm no xaldotiem ar rīvēju cirtieniem.
sitieniem, ticis apstrādāts... Bijusi gadījumi, kur pēc
vairākkārtīgas drīšanas caur stroju (piem. Veselaukā)
nelaimīgais ar atkapātām miesas daļām - izgā-
stām iekšām, sausnīgās mokās nobeidzies...

Par uztvārdu izdalīšanu esmu
dzirdējis sādu nostāstu: Kad Melnis - senj. air vecuma
un nespēka gulējis uz mirdānas gultas, pienākusi

no muižas rinda, lai saimnieks ierodas tur sa-
ņemot uzvārdu. Šimā tēva - Meļka. sen. vietā wa
muižā nogājis viņa vecākais dēls Fēkabs. Kā citiem
saimniekiem, tā arī Fēkabam Barona lielskungs
jautājis, kādu uzvārdu viņš vēloties priekš savas
dzimtas. „Es lūgtu, lai mani kā latvieša cilvēku
sauktu par Stādīnu”, atbildējis Fēkabs. „*Woh für
Kümmfritzen!* - Kā? -” iesaucies vecais liels-
kungs, kuram plaustus sistama piebalsojusi
tā saukta cienīgā, šēlīgā lielmāte. Nākin, vai
nabaga Fēkabam neizietu plāni, ja stāvokli šai
lieta neieņemtu klātesošā Frānšīn Baronesse,
kura tai laikā bijusi saderināta ar ūrgas mui-
žas īpašnieku Baronu von Stādenus. Lai mā
jaunkundze noskaidrojusi minētā vārdu nozīmi
un starpību un ar to arī viņas vecāki apmē-
rinājušies. - Tā kā Reičas bijusās vienas no lie-
lākām rokās dzimnām, (kuras bija ierīkotas ve-
cās nodegusās mājas piebūvē - kermes kambarī, un
ar kurām šo rindīnu rakstītais pat rēna gados
malis cēliem putroimusi), tad arī Reiča saimnie-
ku dzimta dabūjusi uzvārdu Müller - mēlders.

Fēkabam Milleram bijusi trīs dēli un trīs
meitas un viņš saimniekojis apmēram 35 gadus. Viņš
mirdams atstājis sevšu testamentu: Vecākam dēlam
~~Fēkabam~~ Kārlam novēlējis ar muižas īpašnieka pie-
krišanu Reiča mājas saimnieka godu, bet tam
visu mājas inventāru: 3 zirgus un kumeli, 10 slaucā-
mas govīs, teļus, aitas, cūkas un kazas, ka arī visu
citu mājas iekārtu. Kābai no Arim māsām, ja
precas, Karlis dod pūru un 3 slaucāmas govīs, dēliem
Fēkabam un Stādamam katram 300 zelta rublus,
kurus tēvs pat pirms nāves jau viņiem iemaksājis.
Fēkabs saimniekojis daļus gadus Braslavas Kurpmē-
ka mājā, bet Stādam - Vilkeni Eriša mājā.

Māsa - Ēva (Roxite) tikusi izprecēta uz Vēcates „Krievu”
mājām, Marija (Dalbina) - uz Nābes pagasta „Rēķu” mājām,
trešā māsa, kuras vārdu esmu piemirsis, uz Baciņu pag.
Labreheču mājām izprecēta (Rullis). Kad savam tēvam
tiku jautājis, lai pastāsta kaut ko par veciem laikiem,
tad viņš nekad nepiemirsa pastāstīt arī par savu tē-
vu, cik viņš bijis labs un praktisks, par māti viņš
nekad nesajūsminājās un tikai retumis to pieminēja.
Cik no nostāstiem vērojams, tad Ēkabs miris 1851. g.
vasarā, no kura laika Rēķa mājas saimniecību uz-
ņēmies viņa vecākais dēls (mans tēvs) Kārlis Müllers
No 1851. — 1917. = 66 g.

Par Melna-jun. bērniem esmu dzirdējis seno šu: Viens no
viņa dēliem - Ēkabs, bijis pirmais Braslavas pagasta
skolotājs. Bērnu gadus tik un vairākreizes klausījes
viņa nostāstus, kuri bija pamācīši tā priekš veciem,
kā arī jauniem. Šis no Ēva gara apgaismotais
cilvēks airvien Rēķus bija mīls vīris. Rēķa mā-
jā visi salmu jūmti ir no viņa apjūmti, sāta ma-
ta viņš bija ļoti iepraktizējies un nā jūmtis tālā
apvārdnē pazīstams. Asprātīgs viņš bija savos vārdie-
nos, sevišķi liels matematisks, satīcīgs, atklāts, sirsnīgs
un mīls. Viņa princips bija: Dievs mīlēt par visām
lietām un turēt nā sevi pašu.

Starp citu man prāta kāds sirdi aizgrābjis nostāsts, ku-
ru viņš man stāstīja par saviem trešiem bijušiem skol-
niekiem, kuri caur gadījumu bija tapuši par slepkā-
vām un beidzot to negti, rūkti nožēlojuši. Ka šis
viņa bijušais skolēns sau - esmu piemirsis, turpat
vietējie - braslavieši viņi bijuši. No Aļoņas tirgus
Mikēlos braukdami visi trīs minētie bijuši stipri
iereibuši un iegājuši vēl Vilzenu pagasta „Strēlus”
krogā iedzert. Dzert izēlusies kilda ar citiem kro-
ga viesiem, un tā vārds, pa vārdam, nāmēr sāmu-
ši kauties... Beigās senas bijušas tās, ka viens no

pretiniekiem - Papis, ticis nosists, un šo nelaimīgo
postlēpuši kaimiņa "Krūzemaņa" auzn gubā otrā
pusē ceļam, pretim minētam "Strīdus" krogam.
Aizdomās turētie slepkavas tikusi apcietināti un
ierīvēti Valmierā cietumā. Kopratinot izdo-
nijuši sekošu mēģinājumu: Noslepkavots ar aizdomās
turēto slepkavu ievietojusi atsevišķā tumšā telpā, kuras
grīda bijusi nokaisīta ar smalkam smiltīm, t. i. lai
ritā varētu pārliecināties, kā katrs no apcietinātiem
sava nelaimīgā upura turumā pavadījis nakti...
Viens no minētiem bijis nostāigājis tumšās telpas
grīdu, norīdīdams to pēdu pie pēdas. Otrs - no-
stāvējis visu nakti uz vienas vietas pie durvīm...
Trešais atrasts nokritis ceļos pie noslepkavotā xārka
un, domājams, pavadījis nakti Dievu lūgodams,
un viņu ritā tādā stāvoklī atraduši pagībušū,
bersamanois stāvoklī... Kad slepkavas bijusi atri-
nusi un savu spriedumu - „mūza katorgu” - spai-
du darbus, noklausījušies, vīriem, ka tas parasts,
ticis jautots, kas ir viņu beidzamā vēlēšanās, tad
viņi visi trīs ieteikuši vēlēšanos, lai ļauj vīriem
tikties ar savu bijušo skolotāju Jakobu Mülleri. Viņu
vēlēšanās tikusi izpildīta un minētam J. M. negai-
dot piebraucis trijūs - pasta zirgi un novedis to
uz Valmieru pie „Brugu tiesas”, kuras numurā viņš ticis
ar saviem bijušiem skolotājiem - minētiem slepkavām.
„Iša, bet sirdi aizgrābjosa, satricinosa bija mūsu sa-
runa,” stāstīja vecais skolotājs: „Pieņēma, ka bijām
tik slinki skolēni un tagad esam ---” viņu runasti-
ka pārtraukta no airturētām raudām un vaimanām.”
Beidzot viņi teikuši, kāpēc viņš esot skolas laicā
ar tādiem palaidņiem, kādi viņi bijuši, tik saudri-
gi apgāies --- Tā daži nelaimīgo jautājumi, pēc
tam pārs sironīgu drīli izjustu, līdzjūtīgu vārdu
no sirmā audzinātāja, un īssais, aprobežotais satir-

sanās laiks bijis galā.

Otrais Melņa jun. dēls dzīvojis Braslavas „Kisulē” un trešais - „Skāpi” par saimniekiem. Māju pirkšanas laikā viens no viņiem aizgājis uz Aļān „Piemeriem”, bet otrs - miris; redzējis viņus nedrīkst.

Melņa sen. meita tikusi aizprecēta uz Vecātes „Pini”, otra meita - vecāknē, uz tā paša pagasta „Strazdiņiem”. Par beidzamo esmu dzirdējis ne visai patīkamu nostāstu, par kura patiesību negalvoju. Būdama brīte, viņa nozagusi savam tēvam Melnim-sen. 800 sudr. dālderus, kas tavis laikos bija keta, milzu bagātība. — Pagājuši vairāki gadi... Turīgā „Strazdiņu” Apsītes, dzimta, t. i. trešā augumā bija vecāknis dēls Arnolds Apsīte, kurš ar zelta medaļu 90° gados beidza Rīgas gubernas ģimnaziju un pēc tam ļoti sekmīgi beidza Jūrjervā. Tērbatā, teologisko fakultāti. Kā mācītāja amata kandidāts Matīss iesāka pārliecīgi lietot alkoholiskus dārienus un tā paklida. pagrima, ka kā beidzamais vortuņņis - dāteris slaiģāja no kroga uz krogu un tā savas vecāknas māsas (Grube Streni) kāzu dienā koka nesamānai piedzēries pārnācis „Strazdiņos” un kāzu viesu priekšā izstāstījis senas augšā minētu notikumu, un arī ka teologs centies pierādīt „Dienu pirkstu” laimā darba senas, kas sevišķi pēc viņa esot redzamas, jo vecāku grēki tiekot piemēlēti pē bērniem --- Patē esmu dzirdējis Strazdiņa mācītāju sprediķojam, patē esmu redzējis viņu grāsmolā dubļos lido nesamānai piedzērusis gulam... Kā jau minēju, cik patiesības šai nostāstā par to naudas zagšanu, nenemos spriest, bet viena lieta ir skaidra, jo tiepat „Rēnē”, kā „Strazdiņa” dzimta šis bēdīgais notikums ir bijis zināms un pārgājis no paaudzes uz paaudzi. Kā spilgts pierādījums ir ar zagta naudu skolotais mācītājs - klaidonis.

Par tēva māsu Tēvu (Rorite Kreni) esmu dzirdējis, ka viņa bijusi liela savādniece. Piemēram, kādreiz, kad ga-

nāms pulks ticis pardsīts mājās - aplonā, vārtiem ne-
esot bijis vairs valgs - sienamais. Tēva apskatījies, vai
valdzins nava turpat kur nokritis, bet tas nava bijis
atrodams, tādēļ austerasinīgi pakēusi turpat sētma-
lā gulsošu pūķu un ar to nostiprinājusi aplona vārtus.
Tā notikums esmu daudžis vairākreists no minētā
skolotāja F. M. un arī no sava tēva. —

Tā telpas atlaus, tad rakstisū par danda un darā-
dām lietām, kuras bērniā un mani atstāja palie-
košu iespaidu. Starp citiem anekdotiem danda
nostāstu par vilkiem, lāčiem, ērmiem un ķēmiem.
Kad bija skolas gadus, tad kādā agrā "Turqu" diēnas rītā
nodedza "Rimeikas" vecā māja. To redzēdama, mana māte
sāka rūgti raudāt un teica, ka rēl esot redzēt degam to
māju, kurā viņa esot dzimusi. — No "Rimeikām", kura šv-
brūd sadalīta jaunsaimniecībā, mans mātes tēvs pārgājis
uz Braslavas "Faunokultēm" par saimnieku, kur nodzīvo-
jis līdz 1863. g., t. i. līdz māju pirkšanas laikam.
Manai mātei bijuši trīs brāļi un, laikam, ~~arī trīs~~ ^{arī trīs} mā-
sas, viena dzīvoja Fērķules pagasta "Kaulpūt" mājās, ku-
rai bija 5 meitas un divi dēli. Vecākais dēls Pēteris bijis
"Fekabsona" grāmatu drukātavas vadītājs Rīgā. No šīs An-
šmidta dzimtas viena meita tika atprecēta uz Daunu pag.
"Kroniša" m. Otrs manas mātes māsas vīrs Kullis, dzīvojis
Inčukalna pagastā. ^{mātes brāļi} Tāpat Vecākais dēls Fekabs palicis, Faun-
skultēs" tēva vietā par saimnieku. Vidējais - Jānis apprecē-
jis bagātu atraitni, kādu pusmuižnieki, beidzot nogājis
uz Rīgu un "Kangalu" salā nopircis māju. Jaunākais,
Kārlis bijis dažus gadus Braslavā par pagasta tiesas un
valdes rakstvedi. Arī beidzot nogājis uz Rīgu un nodar-
bojies ar savu arodu kā kantorists. Esmu lasījis vairākas
viņa vēstules, kurās slēpās dsila doma tā par vispārējo
pasaules usskatu, kā arī par tiešiem personīgiem piedzīvojū-
miem. Dzīves priecīgs viņš bija, dzīvi viņš mīlēja, kaut gan
tā viņu nežēlīgi bj krāpusi. Starp citu viņš man ^{viņš} teica:

"Bēdas ir mūsu usticamākais cēla biedris, no kura mēs ne labprāt šķirtos..." Renčs dažreiz viņš nodzīvoja vairāk nedēlas un ar savu humoru un atklāto sirsnību mūs gan uzjautrināja, gan tēviski pamācēja, un skumji tapa ap sirdi, kad viņš mūs atstāja. Par viņa dzīvi man māte stāstīja šādu:

No dabas bagāti apveltīts, viņš savā jaunībā bija skaists puisis, kuram celu pašķīra skolā iegūtā izglītība, kas toreiz bija retums. Viņš darbojās Braslavā par pagasta rakstvedi, tai laikā, kad viņa māsas vīrs (Renčis) bija par pagasta valdes priekšsēdētāju, "pagasta vecāko", kā toreiz viņus sauca. Pie tādiem apstākļiem, protams, viņam bija izredzes uz labu "partiju", ko viņš, kā toreiz domājām, arī panāca. Viņa drīves biedrene, kā likās, bija krietna meitene: patikama, skaista un turklāt turīgu vecāku vienīgā meita, un viņi dzīvoja laimīgu dzīvi... Viņš atstāja skrīvera vietu un pārgāja dzīvot uz sievas tēva labi iekoptām mājām, kur galvenā kārtā nodarbojās ar dārzkopību, paplašinādamo jau tā lielo augļu dārzu. Skaisto bija plašais augļu dārs, bet vēl skaistāks un pilnīgāks - puķu dārs, kurš varēja sacensties ar dašas labas muižas dārzu. (Vai un kādi bija viņu pēcnācēji, par to man ziņu trūkst.) Bija pagājuši vairāk gadi, sievas vecāki bija miruši, un jaunie saimnieki turpināja savu ērto dzīvi pēc patikas var teikt, ieradās arī šad un tad "Renčs" pacienoties. Prieks bija noskatīties viņu sirsnīgās attiecībās un noklausīties viņu dzīvi izjusto saprašanos, kas visspilgtāki bija redzama viņu mājas dzīvē. - Nekas nav tik brīnīšķīgs kā pate dzīve, tā arī viņus dzīvē notika brīnums, kas priekš manis bija kā pērkonu spēriens no skaidrām debesīm...

Kādā jaunkā dienā, kā mēdz teikt, ieradās viņu mājās kāds glīti gērbies kgs un stādījās mājas saimniekam priekšā par kuga kapteini K.K. Pēc notikušās apveicināšanās ieradās arī mājas māte un ar svešu kgu pieklājīgā kārtā sasveicinājusies kā veci pazīnas. Bijis sējams laiks

un saimnieks atravinojies uz britiņu, lai ietu darbus
izīrēt, kas vilsies neilgāri par pusstundu, pēc kam
steidzies uz istabu, lai cienīgi varētu uzņemti, svesu
negaidītu, bet patīkamo viesi - sievas jaunības
draugu. Viņam ienākot svesais ego piecēlies, atrai-
nojies par traucējumu un, pirms viņš paspējis tam
ko atbildēt, pēdējais jau bijis pagalmā un ātri ielēcis
piebraukto pasta roktas un plātmali pacēlis, noje-
dis arī nuplajām allejas klavēm.

Kas isti bijis svesais ego, kādas attiecības viņam
bijušas ar to viņa sievu un ko viņi darās minu-
tes izrunājuši, ir policis mana mātes brāļa
mūža nūstēpums... jo sieva bijusi no tā brī-
ža pilnīgi pārvērtusies un nava runājusi ne
vārda, tikai uverakstījusi uz kādas grūtes apmē-
ram tā kautro par šķiršanos uz visiem laikiem...
Kas arī drīz pēc tam noticis. — Kad jautāju,
kas noticis ar brāļa sievu, tad māte man attei-
ca: „Viņa jau mirusi,” un slaucīja sūkrajās
asaras.

Manam tēva brālim Fēkabam, kuro vairāk
gadu dzīvoja „Rēķos” - „Lejas mājā” par rentnie-
ku, bija 3 dēli un 2 meitas. Vecākais no viņiem
bija arī Fēkabs vārdā, pēc amata galdnieks.
Kaut gan viņš bija daudz vecāks par mani (apm.
13 g.), tad šodēl viņš ar savu ištūrēšanos un
pāpēmieniem man ir vairāk policis atminā,
ka viņa jaunākā brāli un viņa jaunākā māsa,
ar kuru es Braslavā kopā pagasta skolā ap-
meklēju. Negribu izteikties par viņu ne šā, ne tā, pieredi-
šu tikai dažus faktus, lai šo rindīņu lasītājs spriest pats:
ko dabas un izskata viņš bija patīkams cilvēks un kā
amatnieks - galdnieks, diērgan labi ieredzēts. - Biju vēl mazs
zēns - taisījos skolā iet un, cūkas ganīdams, mācījos skaitīt
„Debesu valstības atslēgas”, te redzu, nāc no „Klāmana” puses

Dišleru Ēkopo, jo tā mēs viņu saucām. Steidrīgi, jo steidrīgi iegriezās pa eļa galu „Rencos” un sapuleinājis pē iesprējis visus mājas laudis, starp tiem biju arī es, sāka paklusā balsi stāstīt: „Vakar bija „Kunni”, t. i., „Kungena” kroga, balles, dancejām, iedzērām, kā jau parasts. Starp mums bija arī kāds svešinieks, kuram no sākuma piegriezām maz vērības, un viņš, laikam, arī aizietu nievērīts, ja mēs svētdien, priekš Diēvārdu laika būtu nobēguši to trako diešanu. Līdz ko iesākās minētais Diēvārdu laiks, svešinieks iejaucās dejotāju pulkā un izmisis kiedra: „negrēkojat, beidzāt, Diēvs Ēs sodīs!” Es un daži no saprātīgākiem tūlīn nomanījām, ka šeit nava darīšana ar vienkāršu cilvēku un tūlīn nostājām deļot, bet „Ārgala” puisis ar mājas meitu svešinieka vārdiem nepiegriezā vērību, bet tikai turpināja deļot un tikai svešinieku izroboja. Svešinieks paņēma savu spieķi un somu, nostājās pie durvīm un teica uz nerimstošo deļotāju pāri: „Nu tad dancejot ar līdz pastardienai!” un pats acumirkli noruda.” Stāstītājs apstājās un pē britīna ustrauktā balsī turpināja: „Un viņi, ko domājat, deļo pastāvīgi, un neviens nevar viņiem līdzēt, arī es īrstāvējos un izbrīnējos ar daudz citiem zinķārīgiem.” Starp klausītājiem izēēlās strīdus: citi smējās, citi smagi nopūtās par „nostrāpētiem” cilvēkiem. Arī es nenocietos un teicu: „Lai redzētu, vai Dišleru Ēkops nemelo, vajaga iet tūēēn uz „Kunni” pārliecināties.” — Es, kā mazo puika tik apsaucts, lai nemaisoties lielcīvēku runās un darīšanās. Tēēē vēl par šo „gadījumu” runāja, un kad Dišleru Ēkopam ļautāja, kur palikuši deļotāji, tad viņš atteica, ka svešāis esot viņiem to šodu atņēmis.

Ots gadījums ar šo pašu Dišlera Ēkopu bija šāds: Ēeradies „Rencos” kur par rentniekiem dzīvoja viņā vecāki, Ēkabs stāstīja: „Es pats „Kunni” („Kungenu kroga”) lasīju cīrkularu, kas no paša ķeizara izdots, ka nevienam vairs nava brīv valķāt pīrktaš drēbes, gamašas, elsinus, kā arī dāmām cepures, ar vienu vārdu sakot, vār tikai valķāt to, ko katrs pats mājas spēēē izģatavot. Visas bodes, visi veikali jāslēdz, pārtika jāģagatavo katram

pašam priekš sevis u. t. t."

Kā min. dišlers tā varēja stāstīt, par to nava no būnī-
ties, jābrīnas tikai par to, ka bija laudis, kas viņa neprā-
ta runai klausīja pakal. Piem. viņa paša māte, kurai bija
nerin no kādiem laikiem kāda samta blīze, kuru viņa uz-
vilka tikai pie Dieva galda ejot, bet tagad, līdz no dēls bi-
ja beidris stāstīt, izvilka no šķirsta un tūlī mugurā, arī
citi viņa ģimenes locekļi sekvoja mātes paraugam.

Kārlis Fikaba d. Millers

(saimniekojis Rēncos no 1851. - 1917., māja ierakta
pirkt 1863. g. 31. decembrī sv. krīti)

Vecuma ģimenes noraksts no 1888. g. ģimī izdevis Max-
salacis mōcītājs G. Kūglers.

	Kārlis Millers, dzim.	1829. g. 4. okt.	+ 1917.
	Sola, dzim Traubergs	1836. g. 17. aug.	+ 1915.
Bērni:	Līze	1859. g. 13. aug.	+ 1940.
	Anna	1861. g. 29. nov.	+ 1940.
	Kārlis	1864. g. 22. janv.	+ 1947.
	Liene	1866. g. 2. aug.	+ 1907.
	Adams	1869. g. 27. apr.	+ 1928.
	Jānis	1872. g. 13. janv.	+ 1907.
	Kristīna	1875. g. 23. apr.	+ 1937.
	Fikabs	1878. g. 19. martā	+ 1951

Māsa Teva - pirmdzimušā, esot mirusi pirmā dē-
vības gadā.

Augsminētās dzimumdienas atzīmētas pēc vecā
stila.

Pie dzīvības esošo dzimtas locekļu sa-
stāvs uz 1. aprīli 1925.

Augsminētā dienā 1925. g. 1. aprīlī Rēncā māja
R. L. gr. nod. tika pārrakstīta uz brāļa

Kārļa Millera vārdu un tāi pašā dienā
vienā domāta tresdala uz manu vārdu
R. V. L. gr. Nod. notējumus 1. 4. 25. ar
№ 447., registra 333 nod. II. daļā 1. rubrikā

Līze ar savu vīru Jāni Kurpnieku dzīvo Alojās miestā sa-
vās mājās.

Anna ar savu vīru Arturi Saukumu, meitu Leontinu un
meitas vīru Mārtinu Straubergu dzīvo Atles (bij. Baunū)
Jaunsaputās. Dēls Jānis ar sievu Elzu, dzim. Škoba, un
dēlu Uldi apm. 2. g. vecu dzīvo Rīgā kā mākslinieks un
skolotājs. (Jānis miris 1936.)

Kārlis - atraitnis, dzīvo Renčos ar meitu Martu, dēlu
Kārli un meitām Elzu un Almu (dvīnes), Dailu un Annu.

Adams - atraitnis, dzīvo Renčos ar meitām Mildu un
Liliju. Dēls Eduards, kuram piešķirts Braslavas „Purvēnu”
mājas centrs, karēivis virsdiēnēstā.

Kristīne ar savu vīru Jāni Gutmani, dēlu Jāni un mei-
tu Valliju dzīvo Braslavas „Stūros”.

Jēkabs ar sievu Antoniju un meitu Ēlinu dzīvo Ungurpilā
I. pak. pamatskolā Alojās (bij. Ungurpils) pagastā.

Mirusie dzimtas locekļi:

Jēvs Kārlis miris 1917. g. pavasarī 88 g. vecs. Viņu pavadīt
uz pēdējo dusas vietu Mārsalaeas kapos nebija man no-
vēlēts... (Toreiz dzīvoja Rauzas pagasta skolā Palsmanes
draudzē.)

Māte Eda (dzim. Trauberg) mirusi 1915. g. vasarā 71. g. veca.
Par viņas miršanu un apbedīšanu Mārsalaeas kapos man
nekas netika ziņots... (Toreiz dzīvoja Omulū pagasta sko-
lā Ērgemes draudzē.)

Brālītis Jānis, miris 1907. g. pavasarī 35 g. vecs Turjevas
slimnīcā, apbedījām Mārsalaeas kapos. Jānis nodienēja 4
gadus kara dienēstā Varonežā. 1905. g. tika kā rezervists
iesaukts Krievu-Japāņu karā. Saslimis ar „Kīnas” drudzi,
atgriezās mājās, ieņēma kārtībnieka vietu „полупушечий
упрежмук” Triku pagastā. Sk. viņa fotogrāfiju no sal.

datu laikiem.

Māsa Liene, mirusi 1907. g. rudenī Furjevas slimnīcā 41 g. veca, apbedīja Furjevas pilsētas kapos, sevišķi jaukā vietā uz Mētras upes krasta. Cik man zināms par viņas nāves cēloni, to pašu man negribas izpaust. Šo noslēpumu zin māsas vīrs Jānis Gutmanis - "Stūris", kurš viņu uz slimnīcu noveda un arī bija līdz ar mani viņu apbedīt.

Kad pēc 4^{iem} gadiem nobraucu Furjevā, uzmeklēju un vēlinām rudenš pupēm nopuškoju viņas kapu.

..... Saldu dusu mirušiem! Mieru un saticību cēla jūtīs esošiem ...

22. g. vecs būdams mans tēvs Kārlis uzņēmies Rencē mājas saimniecības vadīšanu un tā nosaimniekojis, kā jau minēts, (1857. - 1917.) 66 gadus ...

Kilgi pēc tam apprecējās kaimiņa Kurpnieka "saimnieka" meitu Mariju Maniņu, kura, dzemdējot savu pirmo meitiņu, mirusi. Atkal neilgi pēc tam, apm. 25 gadus vecs būdams, viņš apprecējās kaimiņa "Jauns Kultes" saimnieka 18 g. veco meitu Edu - mūsu māti.

Mātes Edas dzimtene - Vecates, "Rimeikas" pusmuiža, toreiz tikusi saukta "Ēkaba" muiža, kurā viņas tēvs Ēkabs Traubergs bijis par "lopu vīru", t. i. audzinājis muižas īpašnieka grāfa Lēvera telus, galvenā kārtā bullēnus. Aramas zemes, "Rimeikās" neesot bijis, bet apkārtējie krāšņie meži - tērces un plašās līča plavas izmantotas lopkopībai. Lielu daļu no tagadējiem "Rimeikas" tīrumiem esmu savā bērnībā redzējis apkārtu ar biezu mežu, sevišķi ar veciem resniem, resniem bērziem, kuri zem nosaukuma "Rimeikas bērzs" bija tālā apkārtne pasīstami. Šis mežs bija reti biezs un tādēļ viņā notikušas vairāk laupīšanas, pat slepkavības. Ārceros, ka naktī priekš Marsalacas tirgus, no 14. uz 15. sept. (vec. st.) aplaupīts kāds zutiņu - nēgu izvadātājs. Šī laupīšana bija pasīstama zem nosaukuma: "Zutiņu vecā stipātāji". -

Šai birzē dzīvoja arī daudz čūsku. Mana māte vairākreizes tika man stāstījusi, ka cēla līnumā starp „Rimeinu” un „Renci”, kur šobrīd smilšu bedres redzamas, dzīvojušas, mitinājušās lielā skaitā odzes — „kapara čūska”, no kuru dzēlieniem vairāk mājlopi nobeiģušies. Šai birzei piemītis arī magisks spēks „maldināt” ceļotājus. Visdrīvākā atminā man „Ķekākula” kalēja Stirnas stāsts, kurš no Renciem iedams līdz rīta gaismai maldījies un atradis ceļu tikai tad, kad pielietojis „tautisko paņēmieni”, t. i. ... Par kalēju Stirnu varu teikt, ka viņš bija ļoti kārtīgs cilvēks, kurš alkoholiskus dzērienus nelietojis. Nevaru atstāt nepieminējis, ka arī es, būdams puspuša gados, nācu no „Bada Rīgas” un šai birzē apm. stundas divas maldījos. Tas bija tā — vakara krēslā rudenī. Bailes man nebija, „tautisko paņēmieni” nepielietoju, bet galvenais bija — jāsteidzas mājās. Nēzinu, cik ilgi būtu maldījis, ja neizdzirdētu tūrumā mājas „Krauci” rejam. Šis skaņas lina man sava gājiena virzienu mainīt, un pēc dažām minūtēm iznācu mājas tūruma malā. — Šai birzē auga arī daudz sēņu, sevišķi „Vilni” un „Lūcenes”. Bagāta bija šī birze ar dziedātāju putniem, kuru dziesmās stundām esmu klausījies lopus ganot un zirgus piegulā usraugot.

1851 — 1917.

(66.g.)

Grūtā, neatlaidīgā darbā, uzraudzinot prāvo bērnu pulciņu un par dzimtu nopērkot „Renci” māju, pagāja manu vecāku 62. g. garais kopmūžs... Kādas attiecības bija viņu pašu starpā un vispārī mūsu ģimenes dzīvē, kurā es, šo rindīņu rakstītājs, biju tas pēdējais, kā mēdz teikt, nerakstīšu, jo viņas, kā manas turpmākās dzīves pamats, neizdzēsami ir iespiedušās manos sirds dziļumos. Nojautas, izjūtas, novērojumi, piedzīvojumi, pārdzīvojumi, aizrādījumi, pāvēles, aizrādījumi un viss bērībā gūtais kopiespāids, spieda manai jūtīgai, uzņēmīgai dabai ātri attīstīties un at-

rāva mani no bērnu rotalām, radīdami daudz raizņu un nevajadzīgu rūpju. . . Būtu netaisni, ja es noliegtu savas bērības klusos priekus, atklāti priecāties es jutos neērts, dzīvodams starp pieaugušiem un, galvenais, man nebija rotalu biedra, jo tikai vienu mēsu laicīnu „Pencis” dzīvoja zēni, kuri bija manos gadus, bet brālis bija par mani 6 gadus vecāks. —

Kā jau minēju, par dzimtu, no kuras vidus esmu cēlies, nerakstīšu, tikai nevaru atstāt nepieminējis par to, kas uz mani izdarījis paliekošu iespaidu, un ko man neatņem no draugs, ne ienaidnieks, t. i. mantojums, kuru man atstājusi mana māte, ka visā pilnībā varu smelt no tā „dzīvības avota” bez maksas un jau sen esmu pārliecināts, ka Agri vai vēl visi cēli satek mūžīgās, absolūtās vērtībās, bet kurām dzīvot gan tiešām nebūtu vērts... Kas attiecas uz manu bērību, tad varu teikt, ka viņa pagāja vēnās ilgās pē skolas, pē izglītības, kuru tik maz esmu baudījis un tādēļ, nesagatavotam, bez specialas izglītības, bija jāķeras pie audzināšanas darba, kuru veicu pašmācības ceļā. Galvenais un lielākais mana tēva mūša darbs — „Pencis” mājas iegūšana par dzimtu. Cix no kādas kvītes, kuru šē klāt pielieku, redzams, māju mans tēvs iepircis 1863. g. 31. decembrī, iemaksājot 25 rblus. Māja pavisam izmaksājusi 5300 rblus (pieci tūkstoši trīs simti.) Šē klāt piesūts mājas pirkšanas kontrakts latv. un vācu valodās. Pēdējais kapitāla parāds, kā tas no maksājumu grāmatīņas redzams, maksāts 1891. g. 1. aprīlī no parakstījis Braslavas muižas īpašnieks, B. Barons Ceumerus - Lindenstīns ar vārdiem: „Lai Dievs dohd jauu fuchtību taklak.”

Izņemot visas frisas kletis un veco sienu špūni, pārējās ekas ir būvētas mana tēva laikā. (Sk. ēku stāvokli uz 1. aprīli 1925. g.) Ģeogrāfiskais notikums, kura acū liecinieks es esmu, ir dzīvojamās mājas līdri ar riju un piedarbu noņemšana 1901. g. 30. jūnijā. Bija

loti skaista, karsta vasaras diena, mēs ~~ar~~ brī-
li gulējām dienduru klētī. Tē piepeši iedzirdu
mātes iznīsumā pilnu klieksiem: „Vai, Dievin, mā-
ja deg - celaties!” Kad atvēru klēt durvis, sraudēju
saursmīgu smilti... Viss mājas (kopā ar citām pie-
būvēm) salmu jumts bija apņemts no uguns lies-
mām, kuras, pārticoties kāmam, bēvēja laikam,
stāvu pacēlās gaisā. Liesmas nebija gaiss, jo dego-
šo salmu kvēpi un putekli tās apēnoja. No dēšanas
nebija ko domāt, — ieskrēju vēl istabā, paņēmu vēl
pie sienas koriojošos lēva kābakus, veco sienas pulk-
steni un steigros pa logu laukā, jo griesti pie izejas
durvīm jau iegāzās... Sadega visa mājas iedzīve...
un piedarboi atradosīe mēri (apm. 60 puri), kuri bija
no klēt pārnesti pārvētišanai, ņemamā un līnu ma-
šīnas, vairāki rati un kriegu lietas. Atlikas tikai tas,
kas bija novietots klētī. — Kad uguns bija cirk-
necirk apdzisusi un iestājās jau spiedošā vasa-
ras nakts, sākam, kaut gan negribēdami, do-
māt par ēšanu. — Neatradām ne trauku, ne
korušu, ne arī maizes, jo viss bij kritis brīdmi-
gam dabas elementam — ugunij par laupījumu...
Otrā dienā, apskatot atlikušā maizes krāsni, atra-
dām tur ļoti labi iecpušu maizi, jo nelaimes die-
mā tikpat cepta arī maize. Kaut gan izradījās, ka
viss nodevis jau pirmā nelaimes dienā, tad tomēr vēl
„graudēja un rūpēja vairākas dienas no vietas.”
Līdz ar minēto koka būvi nodega arī klātesošā
pagroba jumts. Vecā māja atradās tai pašā vie-
tā un virzienā, kur tagadēja, ar riju, piedarbu
un dzirnavu — maltuves, piebūvi uz dārza pusi,
uz dienvidiem. Pēc pārdzīvotā man tapa skaid-
ra tautas paruna: „Lai krog zaglis, lai bur burvis-
pārsi polier, bet kur uguns iet pāri, tur noslauna
pēdējo”... Laudejums novērtēju apm pusi no

Beļča mājas vērtības. Tā pašā gadā vasarā
tika urbūvēta jaunā māja, kuras vienu galu ap-
drīvoja jau pirmā gada ziemā. Māja bija ap-
drīsināta Braslavas savstarpējā uguns ap-
drīsināšanas biedrībā. Tika iemaksoti no
min. biedrības 800 rubl. apdrīsināšanas nauda
un arī materials pēvests jaunbūvei.

Savā garā mūrā mans tēvs ir dīdgan daudz
darbojies sabiedrībā: Bija par pirmo pagasta
valdes priekšsēdētāju, ka toreiz sauca ~~pagas-~~
~~gast~~ „pagasta vecāks”, viņa laikā tika
urbūvēta tagastēja Braslavas skola - re-
maisgals. Šai amatā sobjis nepilnus trīs
gadus un, kā rakstīt neprotējs, ticis, domājams
šad un tad ap „stūri” vēst, un ta šis gada
amats atnesis viņam prāvus baudījumus.

Kā tiesas un runas vīrs (pagasta pordoms
locerlis) viņš sobjis vairākus gadus un
lāgus. Beidzot mūra gadus tika iecelts
arī par bovniņas pērminderi (Normund), ku-
ru amatu izpildīja līdz mirstīšanai 88. g.

Nevaru atstāt nepieminējis viņa stipro nesā-
lauzamo veselību. Slims viņš nekad nebija;
tikai kad kādreiz bija stiprāki „iemetis”,
tad ātru dienu nogulēja līdz pusdienai un
teicās: galva sāp. Tāda „iemēšana”, ki-
nomas, vismaz, manā laikā bija retums.
Pārs reizi gadā, — bet todēl, ka jau minēts, tā-
das lietas nāca priekšā... Tais laiks, tas jau
tā bija parasts. Pēpēt viņš pēpēja postāvīgi,
un vismīlāni īsto krievu tabaku - mōrci-
nas, iepakātu zilā bīrsā papīrī no „Tyceba”
fabrikas. Ļobi viņam sāpējuši tikai vienu
reizi visā mūrā, un tai pašā reizē viens mā-
jas „dakteris” vainīgo xobu ar parastām

standzinām izrāvis... Saurus melns, krašns, vecumā fikai druscin iesirmas matas, viņš mēdza nēsāt pagarus. Bērdu viņš katru sestdienas vakaru jeb svētdienas rītu kārtīgi nodrīna - "noskūmēja", kā pat mēdza teikt. Ūsas viņš neieredzēja un tādēļ arī viņas nenēsāja. Acis viņam bija ļoti gaišas un tikai pašos beidzamajos mūža gados pielasīšanas līdzojā no zīda Nachmana pirktas brilles. No auguma diezgan garš, plečīgs, kalšņs ar palīgu degunu un tumšām brūnām acīm. Ne tā stāvēja ar mōti. Viņas veselība nebija stiprā: bieži viņa sūrogās par krūšu sāpēm..., arī zobu sāpes viņu bieži piementēja. Viņa bija slaisa augumu, zilām acīm, dzelteniem matiem, un arī vecumā, vismaz, priekš manis - skaista. Skaisti viņa varēja dziedāt un tā sauktos "pātarus", kuri kārtīgi katru svētdienas rītu un arī vakarus tikā noturēt, bija kā pastāvīgā priekšdziedātajā. Viņas mīļākais ēdiens - xivis, sevišķi nēgi. Tēvs turpreti bija vairāk kars uz gaļas liesumiem.

Paksturīgs ir mana tēva pēdējais mūža darbs, viņa atstātais testaments, kura apstiprinātu norakstu šē klāt piešuvu.

J. Miller

1933. g. 10. martā saslīma māma, kuru ārstēja vietējie ārsti; un uz gultas viņa nogulēja līdz 6. apr. t. i. 4 nedēļas. Slimība: nespēns, novājināta sirds, svīšana, dūrieni krūtīs un mugurā, svarīga temperatūra no 37,6 - 36,8, kas celsties no sabojātiem nerviem. Tā kā slimība nemazinājās, tad uz vietējo ārstu ieteikumu 6. apr. 1933. g. aizbrauca uz Rīgu pie Latv. skolot. kopējos slimnāses ārstu komisijas, uz kuras lēmuma viņu ievietoja Durbes atpūtas namā Kurzemē līdz 20. jūnijam.

Kaut gan viņai, kā skolot. slimn. kases ģimenes
lucēklam atpūtas noims domāts uz minētās kases
rēķina, tomēr piemaksa no manas algas 25% par
šā laika iestādei vien bijis jāpiemaksa apm. Ls 200.
1933. g. vasarā ģim. ļoti sērīgi nobeidza
Mažsalacas pilsētas pamatskolas I. klasi un
uz skolotāju priekšlikumu, ieturot papild-
pārbaudījumus, iestājās Mažsalacas ģim-
nāzijas I. kl. Ar 1933/34. māc. g. Mažsalacas
ģimnāzija ģim. pārvērsta par valsts vidusskolu.

Ģim. pieminā
Kaut spīdētās sāpes rada
Un spīdētās grūtis, tik grūt,
Tā grib ta augstākā varas,
Tas nevar citādi būt.
Mīļā dēla - Ģim. miršanas diena 18.6.34.
Apglabots Mažsalacas dzimtskopas 22.6.34.
Kas paliek ^{sauva} (mīļā pieminā,
Nāc miris, bet dzīvo tūlīnā. —

1936. g. vasarā Rēncā mājā nosir-
ka ļūnšais šīs mājas ģimeņu -
kustnieks Frīdrihs Bērziņš. Kr. 1936.32
saimniecības g. atgimē.

1936. g. pavasarī ģim. uzlieta vecai
kūti pie Rēncā robežas jauns skaidu
jums, apmest virtuves balkons un upurētais cementa

1937. g. vasarā ģim. ierāmēts un ieglāvēts
balkons, kas izmaksāja apm. Ls 100.
Vecai kūti pie ģim. ābeles ģim. uzlieta jauns
skaidu un dēļu jums.

Turpinājumu sk. iepriekš,
t. i. saimniecības gadu atgimē

J. Miller
17.3.37.

Nevaru atstāt neatzīmējis lielu tragismu, kas uztrauca visu apkārtni. — Mana brāļa Kārļa d. Kārlis pēc pamatskolas beigšanas sērīgi nobeidza Valmieras divgadīgo laursaimniecības skolu, bet ar ģimeniskām nenostrādājās, bet iesāka darboties kā skrīvera palīgs Braslavā pie pag. darbovāja Vinklera, kurš bija liels rūpa un kā pagasta un pastes nodalās naudas izsnārdētājs tika notiesāts un no amata atlaists. Vinklers manu brāļa dēlu bija pamanīti iemācījis dzert. — Rūpot... Pēc darbovāja eksamenā izturēšanas K. pārgāja uz Linašiem, kur kā skrīveris kādā tur ģejuņu ar teli esot iemācījis labi atalgotu vietu un apprecējis turīga kvejniera un liel saimnieka meitu un pādzīvojis bērnu. Savu uzdevumu K. reicis priekš ģimīgi, kā man to stāstīja viņa bijušais darba biedrs R. Jersals, kurš šobrīd dzīvo savā sievas brāļa J. Pārpa jaunsaimniecībā Braslavas "Kvejnierus". Vinklers pārgāja dzīvot uz Skanīkalnes "Baški", kur viņš V. novērtējis (taisot viltotus dokumentus) savam sievas brālim K. Jūrkam, kurš arī bija viss apkārtnē pazīstams kā liels dēvējs. Kārlis arī dzeršamam nav atmetis, bet nodevis tai aizvien vairāk... Vācu okupācijas varai izbeidzoties 1944. g. vasarā K. kā aizsargs gribējis doties vācīšiem līdz, bet pārliecināts un spēris sāus mīgo tagišo soli. — Domājams norunājusi abi ar sievu nonāvēties un arī nonāvēt bērnu... Nogājuši jūrmalā, apguldījuši bērnu uz lidzpaņemta dēvē un... Kārlis notāvis sievu un abus bērnu, un arī pats nosavies... Šo tragismu man visas sērums attēloja augstā minētā skrīvera Jersals, kurš arī nelaimīgo ģimeni izvadījis uz pēdējo alusas vietu.

(Ja nav stih grūti: sēp sirds un arī roka, jo šim ar reismatismu.)